

2021 notu: Kim lan bu hayatımın erkeği\* adında yazılarını severek takip ettiğim bir blog var[dı]. Bu yazıyı orada okuduğum bir yazı üzerine yazmıştım.\*

*Faşizm* hakkında yazmış. Bazı kısımları biraz Wikipedia havası taşısa da demeye getirdiği Erdoğan'ın Mussolini tarzı bir faşist olduğu. Verdiği faşizm tanımını bile Erdoğan'a tam uyduramadım. Erdoğan'ın inşaatçılığı tamam da milliyetçilik tarafı zayıf ve Duce de, Führer de orduya dayanan yönetimlerin başıydı. Erdoğan'ın orduyla arasında doğal bir ittifak yok ve yeni bir ordu kurmazsa, yakın vadede böyle bir ittifak görünmüyor.

Adamın yüzüne bakınca *faşist* demek geliyor olabilir insanın içinden. Erdoğan'ın siyaset ve hitabet tarzındaki sertlik rahatsız edici, ancak bunun da *yalnızlığından* kaynaklandığını düşünüyorum. Etrafındaki insanların %80-90'ının derdi, onunla aynı değil. Buna rağmen onları da işin içine katmak ve bir arada tutmak zorunda. Germek de bu *bir arada tutmanın* en kolay yollarından biri. Gemileri yakarken delilik görenler, zaferden sonra *muhteşem taktik* diye övgü diyor.

(Siyasi, finansal, biyolojik vs.) güç, artmıyorsa, azalıyor demektir. Erdoğan bunu bildiği için gücünü artırmaya çalışıyor. İnsani bir arıza da diyebilirsiniz, *haddini bilmiyor* demek de mümkün. (Bunları ben de söyledim, hala söylüyorum.) Ancak memleket sınıfların, sınırların belli olduğu bir yer olmadığından kaynaklanıyor zaten bu *haddini bilmezlik*.

Haddini bilerek çözülecek kadar ufak dertlerin memleketinde yaşamıyoruz. Öyle olsaydı, zaten Erdoğan başbakan olamazdı.

---

Batı kültürüyle yetişmiş insanımızda, biraz *tarih sınavında matematik sorusu çözme* hali var. Sınavı yapan halk, bir takım sorular soruyor ancak siyasetçimizin bir kısmı bu soruları anlamak yerine, *kendi bildiği soruları çözme* eğiliminde. On iki senedir halkın *soru sormayı bilmediği, doğru adamları seçmediği* konuşuluyor. Bunun bir sınava girip, *soruları beğenmeyen* öğrenciden bir farkı var mı?

Halkın sorduğu soruların cevaplarını en iyi veren adamın Erdoğan olduğunu görmezden gelip, *böyle de soru mu olur, böyle de cevap mı olur* diye beynimizi yiyorlar. Tamam, soruları siz sorsanız, eminim daha iyisini sorarsınız ama neticede düzen böyle kurulmuş. Bu düzenin asıl gayesi, *insanların ekseriyeti kendilerinin dinlendiğini düşünsün de, ayaklanmaya kalkmasın* gibi bir fikir. Ancak halka karşı bu basit nezaketi bile çok görünce, bırak cevabı vereni, sorduğu soruyu bile beğenmeyince, eh halk da (tüm iyi öğretmenlerin yaptığı gibi) *belletene kadar* aynı soruları sormaya devam ediyor.

Demokrasinin seçimlerden ibaret olmadığı doğru, ancak seçimsiz nasıl olacak, onu anlamıyorum. Bir takım şirketler, menfaat grupları, çalışmak zorunda olmayan ve bu sebeple ter kokmayan insanların oluşturduğu kabileler, hayatta en hakiki mürşidi arıza çıkarmak olan şiddetperestler, halktan toplanan vergiyle alınan silahı ona çevirmekte beis görmeyen terbiyesizler ve hasılı, *sade halk* dediğimizin dışında kim varsa, onların dediğinin olduğu bir düzen mi kastediliyor?

Memleketin demokrasisi, diyelim 10 üzerinden 5 seviyesinde. Seçimler yapılmaz ve bu *cahil halk* bu *kızgın faşistleri* iktidara getirmezse, kaç olacak, 10 mu? Veyahut Tayyip denen bu *kızgın faşist* iktidara gelmeden evvel kaçtı demokrasi seviyemiz, 8 mi, 9 mu? Erdoğan'ı *yapmadığı işler* için suçlayabilirsiniz, *elinde imkan varken, demokrasiyi 7 seviyesine getirmedi* diyebilirsiniz ama *demokrasimiz 7'ydi, 5 yaptı* demek için tarih bilmemekten başka bir de kötü niyet gerekir.

Tarihimizde Kemal Paşa gibi, Kenan Paşa gibi *demokrasiyi geriye götüren*, 3'ken 2 yapan şahsiyetler oldu, onları bile *zaman öyle gerektiriyordu* diye anlamak mümkün ama kusura bakmayın, Erdoğan'ın bakışları hoşunuza gitmiyor diye bu isimlerin arasında sayamayacağım.

*Daha fazla demokrasi* diyenlerin, bu 5'i nasıl, hangi kadroyla, 6 yapacaklarına, 7 yapacaklarına dair de bir fikirleri olmalı. İş maalesef *orantısız zeka ürünü* sloganlar üretmekten fazlasını gerektiriyor. Halkın sorduğu soruların en yüksek puanlısı ekonomi, bizim memlekette (ve herhalde her ülkede) insanlar temel ihtiyaçlarından endişe ediyorsa, demokrasi seviyesinin kaç olduğuyla ilgilenmiyorlar. Hayatlarını ölçülebilir biçimde geliştirecek birilerini arıyorlar. Ha, bu liderler her zaman en doğru insanlar olmayabiliyor, halkın karnını doyurmayı bilenlerle, demokrasiyi ilerletenler aynı kişiler olmayabiliyor ama buradaki asıl mesele, *demokrasiyi çok sevenlerin* neden halkın sorularını cevaplayamadıkları.

Ayrıca, *sadece* halktan aldığı güçle hareket eden, faşizmin temel iki nosyonu, militarizm ve otarkinin zıddını temsil eden bir adamı faşizmle suçlamak da gerçekten büyük fikir. Bu memleket 1920'lerden 2000'lere kadar otarkist ve orducuydu. Erdoğan bunları değiştirmek üzere geldi, çünkü insanlar global ekonomiyle tam bir entegrasyon, sen ben bizim oğlana tırt mamül üreten ve *faaliyet dışı gelirle* semirmiş *sermayenin* terbiye edilmesini istiyorlardı. Bunlar korporatist, otarkist ve militarist faşizm denen zıkkımın tersini ifade eder. Bu adam, ultra-milliyetçi olduğu için olacak, 30 senedir kan içen Kürt isyanını durdurmak için (hani o hırsızlık ve menfaatle itham edildiği) siyasi kariyerini bitirme, vatana ihanetle yargılanma riski alıyor. Ve adama *faşist* diyorlar.

*Faşist buysa kedi nerede, kedi buysa Faşist nerede?*

Bir de hırsızlık meselesi var. Bu memlekette, Erdoğan iktidara geldiğinde devam edip giden bir hırsızlık sistemi vardı, adına da *enflasyon canavarı* diyorlardı. %70-80-90 gibi yıllık enflasyon oranlarına alışmış halkımızın sırtında yaşayan geniş çaplı bir hırsızlık sistemiydi. Erdoğan sadece *komisyon alarak* bunu devam ettirebilirdi, araya üç beş adamını sokar, onları *saygın işadamı* yapar, aktörlerin genelini değiştirmedeği sürece de medyasının, TÜSİAD'ının desteğini görürdü.

Öyle olmadı. Şimdi, 2001'de dibe değmiş ekonomi iyileşip, pasta büyüyüp, eski korporasyonlar istedikleri ölçüde nemalanamayınca arıza çıktı. Erdoğan, bu *80'lik beyaz faşistlerin* sevdiği adam olmak yerine, risk alıp sorun çözmeyi tercih etti. Şimdi *Kürt barışını yapar da, başımızdan bir daha da gitmez* diye dellennmeleri bundan.

Bu arada, belki ekonomik oligarşide değişiklik yapmak istedi, belki basmaması gereken ayaklara bastı ve bir *derin ekonomiden* pay sahibi olmaya çalıştı. Asıl dertler bunlar, onun sevimsiz yüzünü

görebiliyor olmamızı da bunlara borçluyuz, yoksa Türkiye’de, 2000 öncesindeki gibi bir *dip dalgası* geliyor değil. Dalga üretmeye çabalayan odaklar var ancak deniz dalga tutmuyor.

Yarın Erdoğan değişip, Hitlervari bir adam olursa ne olur? Bunun olması için, bizim Alman olmamız, 20 sene önce bir Dünya Savaşı’nı kaybetmiş olmamız, teknikte dünya lideri olmamız falan lazım. Mussolini olması bile yetmez, çünkü sevgili Benito bile, eğer Almanlar olmasaydı, Dünya Savaşına giremezdi. (İtalyanlar savaşa girdiğinde, Almanların Avrupa işgali hemen hemen tamamlanmıştı. Savaşa onların yanında girmesi de, Almanların lehine mi oldu, aleyhine mi, tartışılır. Almanlar, Kuzey Afrika ve Balkanlarda İtalyanların poposunu toplamak zorunda kalmasa belki barışa kadar direnebilirlerdi.)

Kısacası Erdoğan’ın dünya düzeninin dışına çıkabilmesi için, bizim dünyanın toplam deniz kuvvetinin yarısından fazlasını elinde tutan Birleşik Devletler’in hasmı olabilmemiz gerekir, o da (benim yaşadığım müddetçe) biraz zor. Türk devlet akli da ittifak için uzak düşmanı yakın düşmana, yakındaki Rusya veya İran’la müttefik olmaya, Birleşik Devletler’in güdümünde kalmayı tercih eder. Bu da (dünya düzeni tamamen değişmeden) Erdoğan’ın değiştirebileceği bir politika değil.

Erdoğan’ın ve politikasının gereksiz yere sert ve incitici olduğunu söylemek bir şey, buna *faşizm* deyip, memleketin sünmüş kavramlarına faşizmi de eklemek başka bir şey. Atatürk’ün düzenine bile faşizm demek zordur zannımca, ondan sonrakiler de onun kadar otorite sahibi olamadılar.

---

Hakkında *Erdoğan faşist* demek mi daha etkili, *söyledikleri beni incitiyor* demek mi? Şahsen Erdoğan’ın gidip, *daha iyisinin gelmesini* isteyen biriyim (veya diğer bir söyleyişle, *daha iyisi gelene kadar Erdoğan’ın kalmasını isteyen* biriyim) ve birinci lafın üzerimde pek etkisi yok. Hatta *faşist mi, o ne la* diyen bir insan için, *güçlülüğün* propaganda olduğunu, bir insanı güçlülükle *suçlamanın*, onun propagandasını yapmak olduğunu düşünüyorum. Zaten memlekette muhalefet denen adamlar, bir seçime de mesela ağızlarını bantlayıp girseler ve bir süre hiç konuşmasalar, daha fazla oy alacaklar. Dışardan çok güzel görünüp, konuşunca hayalleri berhava eden insanlar vardır ya, bizim muhalefet de öyle, maalesef. (E tabi, bunun da anlaşılabilir sebepleri var, neticede *malzeme bu*, ama yeterince uzattım ve işim var.)